Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no pilsk. 10 sahkot

Maksa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

34. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 30. Sestdeen, 29. julijâ. 1889.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes daudsi peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà Jehsis: Peterson k. bodê; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs: D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ulstin k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolantschewski k. grahmatu-bodê; Raudawâ: Jaegermann k. weesnizâ Sabilê: Ginter k. weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihlê luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Wahzu keisars, par kura zelojumu us Angliju jaw sinojam, tagad tur aiszelojis. Par wina sanemschanu Osbornâ, kur tagad Anglu kehnineene usturahs, waram pasneegt schahdas sinas: Tiklihds twaikonis „Hohenzollern" bija Kowes lihkumâ ismetis enkurus, kad Weles prinzis pee ta peebrauza un Wahzu keisaru kehnineenes wahrdâ sirsnigi apsweizinaja. Drihs pehz tam augstee kungi bagati ispuschkotâ laiwâ brauza pee malas, kur bija ussthabdita godwakts un diwi kugu musikas kori. Kad keisars iskahpa us malas, tad karaiwji munsturedami to sweizinaja un musikas kori spehleja Pruhsijas walsts himnu. Keisars un Weles prinzis un prinzese, kà ari Kembridschas herzogs eesehdahs tur gaidoschâ galma kareetê un brauza zaur abâs pusês ussthabditahm karaiwju rindahm us Osbornu. Kehnineene keisaru sanehma us terases, kas wed us pils durwim. Kad keisars no kareetes iskahpa, tad kehnineene, no prinzeses pawadita, nokahpa pa terases pakahpenehm, nobutschoja keisaram, sawam meitas dehlam, abus waigus un sazija: „Sweiks Anglijâ!" Ar keisaru rokâs sakehrusehs kehnineene, pawadita no Weles printscha un prinzeses un ziteem Anglu printscheem un prinzesehm, kà ari abu pawadoneem, dewahs pilî atpakal. Pilî tika keisaram preekschâ stahditi markis Solsberi un ziti walsts wihri. Wakarâ bija familijas dinejs, pee kuras, to paschu wakaru atbrauzis, Pruhsijas prinzis Heinrichs nehma dalibu. Blakus istabâ, pee wakarinas galda sehdeja lords Solsberi, grafs Herberts Bismarks un ziti walsts-wihri. Kowes un Osbornas juhras lihkumi bija tuhkstoschahm uguntinahm apgaismoti, kuras atspihdeja no tur esoscheem kugeem. Osbornas dahrsi bija tapat apgaismoti un juhrneeku musikas kori tur spehleja.

Anglu awises loti sirsnigi apsweizina Wahzu keisaru, pee tam rahdidamas, ka zaur tahdu apmeklejumu teekot meers starp Wahziju un Angliju apdroschinats. Kahdas Austrijas awises, us to sihmedamahs, saka, ka pehdejâs deenas peerahdot, ka starp Angliju un Wahziju pastahwot stipra draudsiba, ko ari Austrija no sawas puses ar preeku apsweizinot, tapehz ka zaur to teekot jo wairak apdroschinats Eiropas meers.

Franzija. Bulanschisteem pee wehleschanahm naw labi isdewees. Isgahjuschâ numurâ sinojam ka wehl ja-isdara daudz pahrwehleschanu, tas ir, par otrreis jawehl. No 178 pahrwehleschanahm jaw tagad sinami 154 wehleschanu isnahkumi un proti eewehleti 113 republikani un 41 konserwatiwi, tà tad winu starpâ neweens ihsts Bulanschists. — 27. julijâ (4. augustâ) tiks eesahkta prahwa pret Bulansche'u, Dilonu un Roschforu un, kà domà, aisnemschot 4 deenas pee isspreeschanas. Kad nu apsuhdseto manta, tapehz ka wina nenahk teesas preekschâ, teek no walsts puses apkihlata, tad Roschfors zaur sawu Parises agentu raudsija slepeni wisas wehrtsleetas is sawa dsihwokla aiswest. Bet polizija to ihstâ laikâ wehl dabuja sinat un tà tad scho nodomu aiskaweja. — Par Bulanschè'u runajot, ari japeemin, ka winsch greesees pee tautas ar garu runu, tautu atsihdams par weenigo teesnesi un augstakâs teesas apwainojumus nosaukdams par negehligeem meleem.

No Plombjeras nahk pa telegrafu sinas, ka 15. strehlneeku kahjneeku regimentes ofizeeri aiszelojoscham Kreewu kara ministrim Wannowskim isrihkojuschi leelskus goda parahdijumus. Kad ministrs eekahpis ratôs, tad ofizeeri saukuschi: „Lai dsihwo Kreewija!" Wannowskis atbildejis: „Lai dsihwo Frantschu kara-spehks!"

Franzuschu ahrsti preeksch sche atrodoscheem Kreewu ahrsteem isrihkojuschi banketu (swehtku meelastu), kà atlihdsinajumu par kahdas Franzuschu medizinaldelegazijas usnemschanu isgahjuschâ gadâ Maskawâ. Tika ussauktas daudskahrtigas laimes Franzuschu un Kreewu draudsibai un weenprahtibai.

Turzija. Turzijas waldibai tagad ruhpes, ka zaur nemeereem Kretas salâ ari ne-iszelotees nemeeri Balkanu pussalâ. Kà „Teims" sino, tad pawehle islaista, eesaukt 80,000 paliga karapulkus un pirkt 40,000 metru (1½ olekts) wadmalas un 30,000 sarkanas zepures preeksch karaiwjeem. Kugu buhweschanas weetâs teekot rosigi strahdats un wiss us tam norahdot, ka Turzija stipri brunojotees. Nedz politikas wihru apgalwojumi, nedz awischu meera apdroschinaschanas raksti nespehjot Turzijas waldibas bihschanos no nemeereem apmeerinat. — Kà nupat atnahkuschas telegrafa sinas sino, tad pee Kaneas Kretas salâ bijuse sihwa kauja, kurâ nemeerneekeem bijis ja-atkahpjahs.

Risa-paschà nonahzis Kretâ un kara-pulkeem pawehlejis, lai atkahpjotees apzeetinajumôs un tà tad nebuhtu isdewiga brihscha, kur karapulki ar eedsihwotajeem waretu sadurtees.

Kahda telegrafa sina is Kretas sino, ka konsuli usaizinajuschi waldibu, lai sperot solus, ka tiktu nowehrsti waras darbi, kahdi teekot pastrahdati no Muhamedanu eedsihwotajeem. Kahdâ zitâ telegrafa sinâ lasams, ka Greeku waldiba peesuhtijuse leelwalstim rakstu, kurâ loti luhdz, lai peepalihdz us Kretas atkal isgahdat kahrtibu, jo zitadi Greekija justos peespeesta, sawus pawalstneekus tur pate apsargat. — Turzijas waldiba esot nolehmuse, ka pahr Kretas salu nosakams aplenkschanas stahwoklis.

Serbija. Serbu kehninsch Aleksandrs ar sawu tehwu Milanu zetortdeenu zeloschot us Nischu, kur palikschot lihdz 31. julijam. Sawâ dsimuma deenâ jaunajam kehninam Aleksandram tikschot swinigi peekahrts zara Lasara ordens. Drihz pehz scheem swehtkeem, 2. augustâ Milans atkal atstahschot Serbiju.

Afrika. No Egiptes nahk sinas, ka schinîs deenâs bijis pee Niles kautinsch starp Anglu kara-pulkeem un tà nosaukteem derwischeem. Schinî kaujâ Anglu kara-pulki sawus pretineekus stipri sakahwuschi. Wisas sinas pehdejâ laikâ us tam rahdija, ka leelaka kauja gaidama. Nu schi kauja notikuse. Kauja wilkahs kahdas septinas stundas, kas ar to beidsahs, ka derwischi netikai tapa pilnigi pahrwareti, bet ari puse no wineem apkauta. Derwischu wirswadonis Wad-el-Njumi krita un lihdz ar winu 12 apakschwadoni un kahdi 50 karogi nahza Anglu rokâ. Derwischu kara-pulkam bija 3000 wihru, no kureem krita kahdi 1500 wihru, tà tad puse, kà jaw minejam; turpretim Angleem tikai kahdi 100 krituschu.

Wehl naw ilgi, kur Angli derwischu wadoni Wad-el-Njumi usaizinaja, lai winsch padodotees, bet winsch lepni atbildeja: „Juhsu kara-pulks ir neeks preeksch manis, es esmu suhtits, lai pasauli uswaru. Atminat Hiksa un Gordona likteni!" un tagad weena weeniga kauja derwischus tiklab kà isnihzinajuse. Schi Anglu uswara sazehluse ne masu eewehroschanu wisâ Augsch-Egiptê, kur derwischu kara-pulki tika tureti par wareni stipreem. Tagad wini sinahs, ko Anglu kara-pulki eespehj. Tomehr wehl newar sinat, waj ar scho kauju buhs wiss nemeers beigts, jo waretu gaditees, ka turpmak sazelahs jauni pulki. Angleem arweenu jabuht usmanigeem, wismasakais kahdu laiku.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondenzijas).

No Pinkineekeem un Beberbekeescheem mums raksta: Schoreis gribu kahdu wahrdu runat par muhsu kapsehtahm. Wispirms eesim pee Nikolaja un Annas kapsehtas wahrteem un apskatisim tos, kà schee stahw. Abu kapsehtu wahrti stahw watâ pusslihpu un gahschahs no engehm ahrâ. Kad apluhkojam kapsehtas walnus, tad eeraugam tos daudz weetâs isgahsuschos, wiswairak Annas kapsehtas walnus, jo tur wehl teek lopi garam dsihti us ganibahm un tahdâ reisâ tee tur useet, ismin un no-ehd pukes, pat apkehsi kapu kopinas, kur dus muhsu dahrgee aisgahjeji. Schahda nekahrtiba buhtu nowehrschama. Us Nikolaja kapsehtu tik drihz gan lopi ne-useet, jo tai ir abejâs pusês lauki. Bet kas apkops muhsu kapsehtas, kas uztaisihs kapsehtu wahrtus? Kam zitam kà mums pascheem jagahda. Mums pa abahm draudsehm ir 6 pehrminderi un winu wehribu es zaur schihm rindinahm greestu us kapsehtu apkopschanu, jo schinî sinâ esam ziteem pakal palikuschi, tapehz puhlesimees un ruhpesimees, zik spehdami, par sawahm kapsehtahm, lai eeraduschahs nekahrtibas nowehrstum.

Swehtdeen, 9. julijâ, muhsu Annas basnizas kapsehtâ paglabajam weenu wezu mahti, Trihnu Trenzeni, kura pehz mahzitaja rukta bija weza palikuse 99 gadus un 3 mehneschus. Tas ir gan leels wezums.

Beidsot wehl peeminu, ka ta wezà saimneeze ar sawahm diwahm meitahm, par kurahm bija sinots, ka tahs nodarbojahs ar puku kopschanu un kronu taisischanu, dsihwo Dumpu mahjâ.

Sinotajs.

Is Walsts galwas pilsehtas.

Peterburga. Par wina Keisariskas Augstibas Leelknasa Konstantina Nikolajewitscha weselibas stahwokli lasams schahds sinojums: Pawlowskâ, palika Leelâ pilî Peterhofâ. Tahs paschas deenas wakarâ bija Peterhofas Leelajâ pilî familijas dinejs.

Tik tahlu sinas pehz „Waldibas Wehstnescha". Pee schihs reisas ari peespraudisim pehz „St. Ptbg. Ztg." kahdas biografijas sinas par Melnkalnes knasu. Melnkalnes knass Nikolajs Petrowitschs Njegoschs ir 13. septembrî 1840. gadâ. dsimis un tagad 49 gadus wezs. 20 gadus wezs buhdams winsch nosehdahs 14. augustâ 1860. gadâ us Melnkalnes waldibas trona pehz sawa onkola Daniila I. Petrowitscha Njegoscha. 8. nowembrî tai paschâ gadâ winsch apprezeja skaisto 14 gadus wezo Milenu Wukotitsch. Knase ir 22. aprilî 1847. gadâ dsimuse un tagad 42 gadus weza. Prinzese Miliza, Wina Keisariskas Augstibas muhsu Leelknasa Petera Nikolajewitscha augstà Bruhte, ir 1866. gadâ dsimuse. Winas augstiba, kà sinams, tika Smolnas institutâ audsinata, kur wina no skolas walde, kà ari no wisahm lihdzskolneezehm tika sawas labsirdibas dehl mihlota un zeenita. Toreis jaunà prinzese daudzreis apmekleja Leelknasa Nikolaja Nikolajewitscha galmu un no seneem laikeem Leelknasa klusa wehleschanahs bija ta, lai Melnkalnes prinzesi dabutu par sawu wedekli. — Melnkalnes tronamantineeks Daniils ir 30. junijâ 1871. g. dsimis un 18 gadus wezs un winas augstiba prinzese Anastasija dsimuse 1867. gadâ.

Zelojums pa Witebskas, Pleskawas, Nowgorodas un Tweres gubernahm.

Scha gada Sulu mehneschâ 14. deenâ sehdos suta kumeła ratôs Ikschkiles stanzijâ ar nodomu,

Feletons.

Melnkalnes knasa atbraukschana Peterburgâ.

Par wina augstibas Melnkalnes knasa atbraukschanu Peterburgâ, kas notika peektdeenu, pehz „Waldibas Wehstnescha" waram pasneegt schahdas sinas:

Lihdz ar wina augstibu atbrauza tronamantneeks Daniils un prinzese Miliza, Keisariskàs Augstibas Leelknasa Petera Nikolajewitscha augstà bruhte, un prinzese Anastasija. Melnkalnes knass lihdz ar familiju brauza ekstra-brauzeenâ lihdz Gatschinai, tur nonahza pulksten 2 un 30 minutes un no tureenas pa dselszeku dewahs us Peterhofu. Tur dselszeła stanzijâ atradahs leibgwardu ulahnu regimentes godwakts ar karogu un musikas kori, us labàs puses militar-autoritates un Keisariskàs switas (pawadonibas) personas, un us kreisàs puses — ordonanzes, weens wirsneeks, weens waktmeistars un weens saldats un aiz scheem nostahjuschees ulahnu wirsneeki. Ap pulksten pus tschetreem karogeem puschkotâ stanzijâ sapulzejahs, Keisariskà galma ministris, Keisariskà wirskorteła komandants, Keisariskà swita, Peterhofas komandants, galma kundses un Peterhofâ dsihwojoschee galma eerehdni, kà ari pilsehtas eedsihwotaju deputazija ar birgermeistru Demidowu preekschgalâ. Starp klahtesoscheem ari atradahs Leelknasa Petera Nikolajewitscha senakais Franzuschu audsinatajs, generalleitenants Tutolmins, kas is Kawkasa bij atbrauzis. Kareiwji bija galà-uniformâ, ziwilisti — frakâ un tee, kam bija Melnkalnes ordeni, ar scheem ordeneem bija eeraduschees. Winu Majestates Keisars un Keisareene lihdz ar Winu Keisariskahm Augstibahm, Leelknasu Tronamantineeku Zesarewitschu, Leelknaseni Ksenija Aleksandrownu, Leelknasu Wladimiru Aleksandrowitschu ar laulato Draudseni, Leelknasu Michailu Nikolajewitschu ar laulato Draudseni un Dehleem, Nikolaju Nikolajewitschu jaunako, Leelknasi Katarinu Michailownu ar Dehleem un Meitahm un wina Augstibu Oldenburgas prinzi Aleksandru Petrowitschu lihdz ar laulato Draudseni eeradahs is Aleksandrijas. Wina Majestate Keisars, gehrbees general-uniformâ ar Andreja ordena lentu, gahja gar godawakts fronti un to sweizinaja. Pulksten lihdz tschetrôs atnahza brauzeens. Kara-pulki presenteja, ar karogu sweizinaja un trompetneeku koris spehleja Melnkalnes walsts himnu. Winu Majestates draudsigi apsweizinaja knasu un wina familiju, pehz kam knass lihdz ar Wina Majestati Keisaru gahja gar godawakts fronti un knass Nikolajs to pa kreewisku apsweizinaja un sanehma ordonanzes. Knass bija sawâ 15. strehlneeku regimentes Kreewu uniformâ gehrbees ar Andreja lentu, tronamantineeks Daniils tahdâ paschâ uniformâ ar Aleksandra Newska ordena lentu un augstà bruhte gaischi rosà kleitâ. Kad godawakts bij apskatita, knass sanehma Peterhofas pilsehtas deputaziju, kura wina augstibai pasneedza sahl' un maisi us sudraba blodas ar Melnkalnes ziltssihmi un augstajai Bruhtei skaistu roschu puschku. Kad deputazija un swita bija preekschâ stahditas, tad aisbrauza us Leelo pili. Pirmajâ kareetê, ar tschetreem sirgeem garâ aisjuhgâ, brauza Winas Majestate Keisareene, winu Keisariskàs Augstibas Edinburgas herzogene un Leelknass Peteris Nikolajewitschs lihdz ar augsto bruhti, kura no pilsehtas deputazijas pasneegtô puku puschku tureja rokâ. Tad brauza Wina Majestate Keisars lihdz ar Melnkalnes knasu walejâ kareetê. Pehz schihs karetes brauza Winu Keisariskas Augstibas, Leelknass Tronamantineeks, Leelknass Michails Aleksandrowitschs, Leelknasene Ksenija Aleksandrowna un Melnkalnes tronamantineeks. Melnkalnes prinzese Anastasija bija ar winas Keisarisko Augstibu Mariju Pawlownu nosehduschahs weenâ kareetê. Tad brauza ziti Keisariskas familijas Lozekli. Wokzalai sahkot steepahs kasaku rinda no Wina Majestates Paschà konwoja zaur parku, kuru sarkanàs uniformas bija gaischi redzamas is datschu apdsihwotaju pulkeem un salajeem kokeem, karogeem puschkoti. Parkâ, pee Leelàs pils, atradahs godawakts, pastahwoscha is Wina Keisariskas Augstibas Leelknasa Petera Nikolajewitscha grenadeeru-sapeeru batalona weenas kompanijas lihdz ar karogu un leibgwardu sapeeru batalona musikas kori. Kad bija nonahkuschi pilî, tad augstee kungi dewahs taisni us basnizu un Wina tika no galma garidsneezibas, kuras preekschgalâ Winu Majestatu biktstehws, protopresbitejs Janischews, ar krustu un swehtitu uhdeni sanemti. Basnizâ tika noturets pateizibas deewkalpojums, kas beidzahs ar luhgschanu preeksch Winu Majestates garas dsihwibas un Keisariska namà un peeminot augsto bruhti. Pehz noturetàs deewkalpojuma basnizâ Winu Majestates brauza atpakal us Aleksandriju un ziti Keisariskàs familijas Lozekli us sawahm pilim. Melnkalnes knass ar sawu familiju

. julijâ, pulksten 9 rihtâ. Wina Keisariska Augstiba pawadija deenu masak meerigi un bija druszin aisgrahbts. Meegs pa nakti bija pilnigi meerigs. Pamiruschas kahjas kustiba, lai gan rahmi, tomehr arweenu wairak peenemahs. Temparatura 36,9, pulksteniſchi (puls) 48 minutê. Parakstijuschi: akademikis Merzejewskis, Dr. Dmitrijews.

— Eekschleetu ministra beedrs, geheimrahts W. K. Plehwe, ir 21. julijâ aiszelojis uſ Kostromas gubernu.

Peterburga. Augusta mehnescha pirmajâs deenâs, kà „Now. Wr." ſino, tiks notureta Kreewu meschkungu un mescha ihpaschneeku 7. ſapulze jeb kongreſs. Sapulze ſtarp zitu nodarboschotees ar jauno mescha aiſſargaſchanas likumu iſleetaſchanas panahkumeem auſtruma un Wolgas gubernâs, kuras loti bagatas mescheem, un tad ari pahrſpreedischot, kahdi ſoli ſperami pret pahrleeku mescha iſleetoſchanu, tà ſakot pret mescha iſſkauſchanu.

Peterburga. Generalſchtabs tadehl, ka reſerwas apakſchkareiwji daudſkahrtigi atraujahs no mehginajumeem, kas wismaſakais welkahs weenu mehneſi, iſſkaidrojis, ka tee, kuri pirmo reiſu ne-eeradiſees, dabuhs ſehdet areſtâ lihdſ trihs mehneſcheem waj zeetumâ lihdſ gadu un 4 mehneſcheem, tee, kuri otro reiſu ſchinî ſinâ noſeegſees, dabuhs zeetuma ſodu lihdſ 4 gadeem, bet treſcho reiſu tiks aiſſuhtiti uſ nomeſchanos Sibirijâ.

Par ſemes preekſchneeku instituziju, kuras likumi Wisaugſtaki apſtiprinati, kas waldoſcham Senatam zaur Ukaſu no 12. julija darits ſinams, „Now. Wr." paſneedſ ſchahdas ſinas: Laſitajeem ſinams, ka pehz tà dehwetàs Kachanowa komiſijas ſlehgſchanas, gubernu pahrwalſchu reformas darbus uſtizeja eekſchleetu ministerijai, kuras toreiſejais preekſchneeks, graf D. A. Tolſtojs loti zentigi kehrahs pee ſcha darba. Pehz nepilna gada ſemes preekſchneeku projekts bij iſſtrahdats, kuram ſekoſchee galwenee prinzipi bij par pamatu: 1) Dibinat amatu, kurâ eezelams ſewiſchks eerehdnis, kam noſazitâ weetâ uſtizamas adminiſtratiwas leetas, kas ſihmejahs uſ ſemneeku pahrwaldibu, un maſako ſuhdſibas leetu iſſchkirſchana. 2) Schahdus eerehdnus eezel waldiba, ar muiſchneeku marſchalu peedalibu, kandidatu iſwehleſchanas ſinâ. 3) Schajôs amatôs eezelami weetejee muiſchneeki, kureem wajaga buht aiſſneegusſcheem ſinamu iſglihtibas pakahpenu. Schi pehdejà punkts, kad to apſpreeda, ſazehla pretrunas, it ihpaſchi no juſtizministra puſes, kas praſija, lai ſemes preekſchneeku teeſaſchanas warai uſtiz tikai tahdas leetas, kahdas ſenaki bij uſtizetas tà dehweteem ſameemnalajeem. — Schajâ pahrgroſitâ formâ projekts panahkſchà gada rudenî tapa eeſneegts Walſtspadomei. Wina galwenakà nepilniba bija ta, ka teeſaſchanas wara maſakâs ſuhdſibas leetâs tapa iſdalita ſtarp ſemes preekſchneeku un meerteeſneſi. Schi nepilniba zaur Wisaugſtako pawehli tapa nowehrſta. Walſtspadomê bij iſzehlees ſautajums, waj ſemes preekſchneeks lai ir wiſpahrigas aprinka pahrwaldes (tahdas pee mums nekad naw bijis, bet par tahdas dibinaſchanu tikai tapa runats), jeb ſemneeku pahrwaldes preekſchneeks. Keiſara Majeſtate leetu iſſchkirſa pehdejâs domâs un lihdſ ar to iſſazija Sawu wehlejumos, ka meerteeſneſchu amati uſ laukeem atzelami un winu dariſchanas iſdalamas ſtarp ſemes preekſchneekeem, pagaſta teeſahm un wiſpahrigahm teeſu instituzijahm. Schajâs domâs Walſtspadome pahrſtrahdaja projektu, pee kam ta dala, kas runà par ſemes preekſchneeka adminiſtratiwo waru, palika gandrihſ pilnigi nepahrgroſita. Semes preekſchneeka teeſaſchanas wara ſihmejahs uſ ſuhdſibahm par ſemes nomu, ſtrahdneeku algu un noſeegumeem pret mescha likumeem, lihdſ 500 rbl. wehrtibâ, uſ wiſahm kildas leetahm lihdſ 300 rbl. wehrtibâ, kuras lihdſ ſchim meerteeſneſis iſſchkihra, kà ari uſ wiſeem noſeegumeem, kas lihdſ ſchim ſtahweja ſem meerteeſneſchu kompetenzes, iſnemot kwalifizetàs ſahdſibas (lihdſ 300 rbl.), kuras tà kà tà lihdſ 1882. gadam ſtahweja ſem nowada teeſas kompetenzes. Tam peekriſdama, Walſtspadome uſdewa eekſchleetu un juſtizministerijai, lai lihdſ ſchagada 1. oktobrim preekſch ſemes preekſchneekeem iſſtrahda weenkahrſchu teeſaſchanu kahrtibu. — Projektu apſpreeſchot wehl peenehma ſekoſchu ſwarigus pahrgroſijumus: Pilſehtâs (iſnemot galwas pilſehtas un Odeſu) meerteeſneſchu weetâ ſtahſees pilſehtas teeſneſchi, kuru kompetenzei peederehs tahdas paſchas leetas, kahdas uſ laukeem ſemes preekſchneekeem, un winu apelazijas inſtanze (tapat kà par ſemes preekſchueeku ſpreedumeem) buhs aprinka ſapulze, kuras preekſchneeks buhs aprinku marſchals un lozekli ſemes preekſchneeki un pilſehtas teeſneſchi. Bet kà kaſazijas eeſtahde (ari ar weenkahrſchu kahrtibu) wairs nebuhs Waldoſchais Senats, bet gubernas walde, pee kuras daſchi juſtizreſora weetneeki nems dalibu. Tà kaſazijas departamenti buhs atſwabinati no leela ne-eewehrojamu prahwu pulka un taps par pateeſahm likumu iſſkaidroſchanas eeſtahdehm. Beſ tam katrâ aprinkî dibinahs aprinka teeſneſcha weetu, kurſch buhs nowada teeſas lozeklis un kura iſteeſaſchanas warai peederehs tahs leetas, kas tagad peeder meerteeſneſcha iſteeſaſchanai, bet nepeekriht pagaſta teeſai, ſemes preekſchneekam un pilſehtas teeſneſcham. Lihdſ ar to aprinka teeſneſcha iſſchkirſchanai uſtizehs tahdas leetas, kas peeder wiſpahrigo teeſu kompetenzei.

Nedelas pahrſkats par notikumeem Baltijâ.

Ernſts Dünsbergis ſen., Dundagas wezais ſkolotajs, Latweeſchu firmais dſejneeks un rakſtneeks, ſwehtdeenu, 30. julijâ ſch. g., ſwinehs ſawus 50-gadu amata-ſwehtkus un ſelta kahſas. Newaredami paſchi nonahkt, iſſakam ſchinî weetâ firmajam gawilneekam, „Mahjas Weeſa" wezakajam lihdſſtrahdneekam, ſawu ſirſnigo ſweizinajumu lihdſ ar wehlejumos, ka winam wehl daudſ gadu buhtu peeſchkirti dſihwot ſchinî ſaulê un ſawu ſpalwu tezinat par labu ſawai tautai!

Adolfs Allunana kungs, kà dſirdam, ſarakſtijis jaunu original-lugu, „Seſchi maſi bundſineeki". Lugas ſaturs eſot nemts iſ Latweeſchu ſadſihwes. Scho lugu pirmo reiſu iſrahdiſchot Jelgawâ 30. auguſtâ, Kurſemes tautas-ſwehtkôs.

Rigas paſta-telegrafa apgabala preekſchneeks iſſino par ſchahdeem pahrgroſijumeem paſta traktôs, kas notikuſchi weenâ reiſê ar Pleſkawas-Rigas dſelſszela brauzeenu atklahſchanu 22. julijâ. Pahrgroſijumi ſchahdi:

1) Lihdſ ſchim bijuſchee paſta trakti: no Rigas uſ Siguldu, Zehſim, Walmeeru un Walku lihdſ Tehrbatai; no Ropaiſcheem lihdſ Limbaſcheem; no Walkas lihdſ Werowai; no Tehrbatas lihdſ Pleſkawai; no Wilandes lihdſ Kuikazes ſtanzijai, un no Walkas lihdſ Aumeiſterei — top uſzelti un paſtu ſuhtiſchana pa wineem beigta.

2) Top eeweſti diwi kahrtigi paſti nedelâ: no Walmeeras uſ Limbaſcheem ar ſirgu-paſtu Diktu-Oſolmuiſchâ (Lappier); no Wilandes uſ Oberpahleni, ar ſirgu-paſteem Parikâ un Oberpahlenê; no Werowas uſ Romeskalnu; un pa weenam kahrtigam un pa diwi weenſirgu paſteem no Walmeeras uſ Smilteni.

3) Peenemamàs paſta ſtanzijas Straupê, Engelartâ un Aumeiſterê top ſlehgtas, un winu weetâ top eetaiſitas: Smiltenê — pee telegrafa paliga-nodalas, un Siguldâ — wiſadu koreſpondenziju peenemſchana un iſdoſchana.

4) Kahrtigi paſti pa jauneerihkoteeem trakteem no-ees:

a) no Walmeeras uſ Limbaſcheem otrdeenâs un peektdeenâs pulkſten 10 pehz puſdeenas, un no Limbaſcheem uſ Walmeeri tapat otrdeenâs un peektdeenâs pulkſten 5 pehz puſnakts;
b) no Wilandes uſ Jegewu (Laiſholmu) pirmdeenâs un zeturtdeenâs pulkſten 7 pehz puſdeenas, un no Jegewas uſ Wilandi ſwehtdeenâs un treſchdeenâs pulkſten 10 pehz puſdeenas;
c) no Werowas uſ Romeskalnu otrdeenâs un peektdeenâs pulkſten 7 pehz puſdeenas, un no Romeskalna uſ Werowu otrdeenâs un peektdeenâs pulkſten 3 pehz puſnakts;
d) no Walmeeras uſ Smilteni: kahrtigi paſti weenreiſ nedelâ peektdeenâs pulkſten 10 pehz puſdeenas, un weenſirgu paſti pa diwi reiſas nedelâ otrdeenâs un zeturtdeenâs pulkſten 10 pehz puſdeenas; no Smiltenes uſ Walmeeru: kahrtigi weenreiſ nedelâ ſeſtdeenâs pulkſten 6 pehz puſnakts, un weenſirgu paſti treſchdeenâs un peektdeenâs pulkſten 6 pehz puſnakts.

5) Wiſada koreſpondenzija pa Pleſkawas-Rigas dſelſszelu tiks ſuhtita ar paſta-brauzeenu, kas Rigâ no-eet pulkſten 7 rihtâ un peenahk pulkſten 11 un 5 min. wakarâ, ſkaitot pehz Peterburgas laika.

Widſemes ahrſtu ſapulze. „Ztg. f. St. u. L." raksta: Pehrnà gada nowembra mehneſî uſ Wilandes ahrſtu uſaizinajumu ſanahza ahrſtu ſapulze, taî nodomâ, katru gadu noturet Widſemes ahrſtu ſapulzi kahdâ Widſemes maſakâ pilſehtâ. Kad bija ſarunajuſchees un dibinamàs beedribas ſtatutus uſrakſtijuſchi, tad eeſneedſa waldibai luhgumu, lai ſchos ſtatutus apſtiprinatu. Schi apſtiprinaſchana, kas par to ſtarpu jaw notikuſe, tiks no Widſemes ahrſteem droſchi ar preeku apſweizinata. Ahrſti maſâs pilſehtâs un uſ laukeem lihdſ ſchim, atſchkirti dſihwodami, nedabuja ar ſaweem amata beedreem ſatiktees, lai par daſcheem ſwarigeem jautajumeem waretu ſawâ ſtarpâ ſarunatees un apſpreeſtees. Schinî ſinâ nodomata ahrſtu ſapulze iſlihdſehs un buhs, kà droſchi zerams, par ſwehtibu maſahm pilſehtahm un uſ ſemehm. Septembra beigâs waj oktobra ſahkumâ ſchinî gadâ, kur nu ſtatuti apſtiprinati, tiks pirmà Widſemes ahrſtu ſapulze notureta Walmeeras pilſehtâ un zerams, ka pee ſchihs ſapulzes buhs ſtipra peedaliſchanahs no ahrſtu puſes, ihpaſchi wehl wairak tapehz, ka Walmeera, kas atrodahs pee jaunà Widſemes dſelſszela, no wiſahm puſehm weegli ſaſneedſama.

No Rigas juhrmalas. Kà „Riſchſk. Weſtniks" ſino, tad ſchinî mehneſî Majorôs Maſkawas uniwerſitates graduetam ſtudentam Stefanam Brikinam, kas dſihwo Jomas eelâ Nr. 36, tikuſchas noſagtas wairak ſelta leetu. Iſmeklejot tuhlit iſrahdijahs, ka ſehns Pauls, kas dſihwo Rigâ, Meeſneeka eelâ Nr. 36, ſcho ſahdſibu iſdarijis; tapehz tika wajadſigee ſoli ſperti, lai ſagli atraſtu un ſagtàs leetas dabutu rokâ. 2. julijâ uſ Dubultu polizijmeiſtra Aljakrizki kunga pawehli tika eezirkna uſraugs Schlägers ſuhtits uſ Rigu, lai ar detektiw-polizijas eerehdnu palihdſibu iſdaritu pakalmeklejumu. 3. julijâ tika no mineteem eerehdneem ſakerts ſehns Pauls, kas ari neleedſahs, ka ſahdſibu iſdarijis, un kas iſrahdijahs par 16 gadus wezo, pee Sehres Kurſemê peederigo ſemneeku ſehnu Karli Oſchi, kas jaw diwreiſ par ſahdſibu bija ſodits. Pee nopratinaſchanas winſch iſteiza, ka winſch Majorôs daſchadâ laikâ iſdarijis wairak ſahdſibu un ſagtàs leetas nodewis ſawa dſihwokla ſaimneekam Mahrtinam Jakobſonam un Jakobſona ſeewai Annai. Sahdſibu pee Brikina Karlis Oſchis iſdarijis uſ Brikina deenaſtneezes Eewas Raſewitſchs pamahzibu un tur tapat ſagtàs leetas, 1200 rbl. wehrtibâ, angſcham minetam Jakobſonam pahrdewis par 8 rubleem; tapat ari wiſas zitas leetas tika no Jakobſona pirktas par neezigahm ſumahm. Pee mahjas iſmekleſchanas, ko Schlägers kopâ ar mineteem eerehdneem iſdarija, tika atraſts: 1) dala no leetahm, kas bija pee Brikina ſagtas; 2) leetas, kas Rigas tirgonam Paulam Höflingeram peedereja un 29. junijâ bija ſagtas; 3) ſudraba kabatas pulkſten lihdſ ar kehdi, kas peedereja Andrejam Selikowſkim un bija 27. junijâ ſagta iſ peldeſchanas buhdas; 4) leels galdauts, kas noſagts Paulinei Spink kundſei; 5) diwas ſerwjetes (ſalwjetes) un wehjoklis (Fächer), kuru ihpaſchneeks wehl naw iſſinats. Jakobſons un wina ſeewa Anna, Karlis Oſchis un Brikina deenaſtneeze Eewa Raſewitſch, kureem winu noſeedſigà darbiba un peedaliſchanahs peerahditas, atrodahs Rigas iſmekleſchanas zeetumâ.

No Walmeeras muiſchas Olineem (Trikates draudſê) ſino „Ztgai f. St. u. L.", ka tur pagahjuſchâ nedelâ maſs fatrazis ſuns padarijis eewehrojamu ſaudejumu. Pehz tam, kad wairak ſemneeku mahjâs bija farehjis ſunus un lopus, tas eeſkrehjis meſchakunga muiſchâ un daſchu patlaban medibâs eſoſchu kungu medibas ſunu pulkâ, tos fareedams, kurus tadehl wajadſeſchot nogalinat. Schajâ pehdejâ atgadijumâ trakais ſuns tizis nogalinats. Schis atgadijums atkal nopeetni atgahdina, ka ſunu ihpaſchneekeem uſmanigi ja-eewehro ſawi ſuni un tee, tiklihdſ rahda pirmàs trakuma ſihmes (kà: ne-ehd, ir nemeerigi, taiſahs aiſbehgt, kodelê kokus, walgus u. z. un balſs pahrwehrtuſehs), tuhlit ja-eeſlehdſ kehdês. Trakuma ſehrga paſtahw 6 lihdſ 8 deenas un pehz ſcha laika katrs traks ſuns nobeidſahs.

No Siguldas. 30. julijâ tiks iſrihkots Siguldas baſnizâ garigs koncerts no ſkolotaju kungeem, kas ſcheit apmekle Kreewu walodas kurſu. Pee wihru kora, kas paſtahwehs gandrihſ no kahdahm 50 perſonahm, peedaliſees Siguldas jaukts koris. Jt ſewiſchki publika buhtu jadara uſmaniga uſ to, ka ſchos korus grib laipni pabalſtit diwi kreetni ſpehki: uſ meſchraga — Peterburgas konſerwatoriſts Mihliſcha kungs, un uſ ſchello

---

apmeklet ſawus radus Eekſch-Kreewijâ, eepaſihtees ar tureenas dſihwi un eeraſchahm un ja buhtu wehrts, dibinat tur ſew paſtahwigu dſihwes weetu.

Jaw ap Dinaburgu nobrauzis, dabuju redſet pirmàs mahjas, kas taiſitas no apakeem kokeem lihdſ ar apaki zirſteem pakſcheem. Seme ap Dinaburgu ir deeſgan wahja, wiswairak ſarkana ſmilts. Rudenî artee rudſu rugaji iſſkatahs, it kà ar kartupeleem apſtahditi, daſchi paſaſcheeri runajahs, ka ſcheit jaw tik agri kartupeli eſot ſtahditi. Tuwaki apſkatot iſnahza, ka newis kartupeli ſtahditi, bet rudſu rugaji uſarti, jo rudenî ſchejeeneeſchi, kad tee ari ſtrahdà ar wezo weenkahrſcho paſchdarinato arklu, weenu wagu ar un otru atſtahj, kas no artas wagas teek no ſemes apmeſta. Seemas ſehja, rudſi, iſlikahs ſchirgti.

Pate pilſehta Dinaburga atrodahs uſ neweenadas kalnainas weetas ar leelahm ſmilſchu kahpahm. Jſraela tauta leekahs Dinaburgâ eenemot augſtu weikala ſtahwokli. Dinaburgu, zik waredams, apſkatijees, dewos uſ bahnuſi jeb wokſalu, kur ſuta kumelſch ſwelpdams jaw ſtahweja, uſ paſaſcheeru eekahpſchanu gaididams un apſolidnms rihtu preekſch puſdeenas noweſt Gatſchinâ.

Ap Wiſchnu un Roſchani, kà ari ap Antonopojeſku (Witebſkas gubernâ) wiswairak ſeme paſtahw no ſarkanas ſmilts ar deeſgan panihkuſcheem lapu un ſkuju kokeem, kas newiſai reſni un ihſi; tikai ap Pluſu atrodahs ſmuidri no-auguſchas jaunas koku birſes, wiswairak ar behrſa un apſes kokeem, beſ tam ari ſkuju un ziti lapu koki. Seme ſcheit iſleekahs ſema, jo uhdens wiſpahrigi wirſû ſtahweja ſemakâs weetâs. Leelus preedes kokus no Dinaburgas lihdſ Pluſai netiku redſejis, tikai ap Lugu (Pleſkawas gubernâ) atradahs preeſchu meſchi, bet koki ne wiſai reſni auguſchi, tà ap 3 lihdſ 6 werſchokeem kruhſchu mehrâ. Wiſpahrigi nemot no Dinaburgas lihdſ Gatſchinai atrodahs wairak lapu neka ſkuju koki.

Gatſchinas wokſalâ (bahnuſi) nonahzis, nehmu ſuhrmani, ar ko nokluht lihdſ Gatſchinas Toſmas wokſalam, lai waretu apſkatit Keiſara Majeſtates wafaras pili. Toſmas wokſalâ tizis, tuhlit dewos uſ rihta puſi pa leelu brugetu eelu, kas wed uſ Keiſara Majeſtates pili. Kad nu man atlika gandrihſ 2 ſtundas laika, tad eewehroju un apſkatiju pili no wiſahm puſehm. Pate pils atrodahs krahſchnâ weetâ, no ſeemeła un deenwidus puſes no leeleem lapu kokeem eeſlehgta. Rihta puſê tek ſtrauja upe, kuras kraſti no kalteem akmeneem iſmuhreti un daudſ iſgreſnojumeem iſpuſchkoti. Wiſai pilij ir apkahrt jaukas alejas, ap kuru ſtahw Keiſariſkà goda wakts. Wiſu to apſkatot, pulkſtens jaw rahdija, ka laiks dotees uſ wokſalu pee biletes kaſes, lai waretu tahlaki zelot.

Balagojâ (Nawgorodas gubernâ) nobrauzis, eewehroju, ka no Toſmas lihdſ ſchai weetai, wairak kà 100 werſtu tahlumâ, wiswairak atrodahs ne-apdſihwotas weetas, kas lapu koku meſcheem apauguſchas un pawaſara laikâ bij uhdeni appluhduſchas. Ihpaſchi ap Walkas (Валха) ſtanziju uhdens leelâ mehrâ no tureenas trijahm upehm, bija uſpluhdis, kas lihdſinajahs leelam uhdens klajumam, jo zik tahlu azim wareju ſaredſet, wiſs atradahs weenâ uhdens platumâ. Weſelas ſahdſchas bija no uhdens appluhduſchas, tà ka ploſteem, laiwahm un uſ augſteem ſtekeem taiſitas laipas lihdſeja zilwekeem tikt uſ ſauſu ſemi. Weenigi dſelſszela dambis un uſ augſta kraſta ſtahwoſchais wokſals jeb bahnuſis atradahs uſ ſauſas weetas. Seme ſche neleekahs wiſai ſlikta, jo it ſmudri no-auguſchi behrſi, apſes un ziti lapu koki leezinaja peeteekoſchu labumu. — Ap Broalſku (Tweres gubernâ) ſeme ir ſmilkſchaina, kadikeem un ziteem ſkuju kokeem apauguſe. Tà tas ſteepjahs lihdſ pat Troizai. Kahdas werſtes no Troizas tahlaki zelojot, redſami ſeme iſdod zitadu ſkatu, jo ſeme, wiſpahrigi ar ſtipru mahla grunti buhdama, leezina, ka ta ſaweem raſchojumeem ſpehj ſemkopi apmeerinat.

Par manu ſchejeenas uſtureſchanos Tweres gubernâ runajot, zik tahlu ta ſihmejahs uſ dabas jaukumeem un krahſchnumeem, jaſaka, ka netikai eſmu pilnâ meerâ, bet daſcha weeta wehl pelna ihſtenu eewehroſchanu jaukuma ſinâ; tomehr telpas truhkuma dehl ſchinî reiſâ un weetâ neſpehju apraksſtit.

Pirmos Latweeſchus (Tweres gubernâ) kahdas pahri deſmit werſtes no Troizas ſtanzijas atradu uſ dſihwi nometuſchos, kas no tureenas dſimtkungeem bija ſemi uſ nomu nehmuſchi, meſchus un kruhmus pahrwehrſdami par augligeem tihrumeem un ſahlainahm plawahm. Tad kahdas 70 werſtes uſ ſeemeleem, 60 werſtes uſ wakareem un 80 werſtes uſ deenwideem atkal atrodahs ziti Latweeſchu pulzini, kuri ſawu dſihwi rauga nodibinat Eekſch-Kreewijas poſtaſchâs, atmatâs,*) kà es ſcho ne-apſtrahdatos apgabalus noſauktu.

Zik man ſinams un kà no droſchas puſes dſirdeju, tad ſemi ſchejeenas ſemes ihpaſchneeki pahrdod par 10 rubleem deſjatinu, ja wina tahda, uſ kuras naw wairak kà kruhmi, un par 15 rubleem atkal, ja uſ tahs wirſû atrodahs balku un malkas meſchs, lihdſ ar wiſeem kokeem.

Eekſch-Kreewijâ ſemi wiswairak apſtrahda ſeewas un meitas, kurpretim wihri ſawu laiku pawada mahjâs ſahdſchâs, daſchdaſchus darbus tur ſtrahdadami. Kreewi ſawu deenas darbu mehdſ eedalit trijôs zehleenôs: no rihta ſaulei lezot eet pee darba lihdſ pulkſten 9, kad pa-ehd brokaſtu; tad atkal ſtrahda no pulkſten 11 lihdſ 3 un beidſot no pulkſten 5 lihdſ wakaram. Schahda kahrtiba ſche walda netikai katrâ muiſchâ, bet ari katrâ ſahdſchâ.

Gowis neteek wairak ſlauktas ka diwreiſ deenâ, no rihta un wakarâ, zaur ko pehz manahm domahm maſak peena panahk, neka kad trihs reiſ ſlauz, kà mehs Latweeſchi to daram, proti ari puſdeenâ. Ari tas apſtaklis nahk pee eewehroſchanas, ka gowis pa karſtu laiku tura pawehni, bet ne klajâ pat karſtakâ deenâ, kur karſtums ſneedſahs lihdſ 35 grahdeem, kà ſche redſeju.

Nahkamâ reiſâ rakſtiſchu plaſchaki par ſchejeenas dſihwi.

Bahlinu Jahnis.

*) Schihs atmatas ir ſenak, preekſch kahdeem 20 gadeem, apſtrahdati ſemesgabali, wehlak kokeem un kruhmeem apauguſchi.
B. J.

isweizigais stihgu instrumentu spehletajs, Süss kungs is Zehsim. (B.)

No Walmeeras raksta „Düna-Ztgai", ka tur pagahjuschà gada 19. septembrî diwi bespases zilweki, Fogels un Lebedews wahrdâ, tikuschi suhtiti uf tureenu, kur wini peeder un westi no muischas uf muischu. Zelâ no Kokmuischas uf Keegelmuischu tee noschnauguschi sawu wedeju, aplaupijuschi to un aisbehguschi. Weetejà aprinka preekschneeka un wina wezakà paliga isweizigai un ruhpigai mekleschanai bijis laimigs panahkums. Weens no slepkaweem Lebedews, kursch lihds schim sem daschadeem wahrdeem pa Eeksch-Kreewiju bija blandijees, tur tapis saguhstits un atsuhtits uf Walmeeru. Walmeeras polizijwalde to pasinuse par isbehguscho Lebedewu, kursch wehlak ar par to atsinees.

No Walkas „Ztg. f. St. u. L." sino: Darbi pee muhsu stanzijas ehkahm gan lehnam, bet arweenu wairak dodahs uf preekschu. Stanzijas pagaidu ehkas preekschâ ir tagad ustaisits pajumts ar grihdu, tà ka leetum lihstot laba teesa publikas tur war atrast patwehrumu. Ari otras dehlu laipas no schi pajumta lihds dselsszelam ir liktas, kas loti derigas, tapehz ka tagad sche ihsâ laikâ no pulksten 1 un 43 min. lihds pulksten 3 un 35 min. deenâ peenahk trihs brauzeeni un tapat atkal trihs brauzeeni aiseet, zaur ko deesgan leela druhsmoschanahs izzelahs. Ari zelsch, kas no bahnuscha aiseet, tagad teek brugets.

— No Walkas apkartnes ta pate awise raksta, ka tur stipris leetus lijis un pastarpahm faule spihdejuse. Gaiss wispahri deesgan silts. Wasaraja wareni augot, tà ka preeks to usskatit; bet buhtu tikai jawehlahs, ka nu kahdu nedelu wairs nelihtu.

No Tehrbatas. Par sazenschanahs swehtkeem, kurus Igaunu literariskà beedriba winu swehtdeenu un pirmdeenu isrihkoja Tehrbatâ, „Postimees" pasneedz schahdas sinas: Swehtku preekschwakarâ, proti sestdeenu, Rehweles dseedataju beedriba „Lootus" isrihkojuse konzertu, kursch atradis wispahrigu peekrischanu. Awise sewischki usteiz dseedataju eespehju dseesmu stipruma un skaidruma sinâ, kà ari to, ka tee jo isweizigi pratuschi rihkotees gan ar nopeetnu gan jozigu dseesmu nodseedaschanu. Wairak dseesmas uf publikas wehleschanos bijuschas ja-atkahrto.

Ihstee swehtki eesahkuschees swehtdeenu pee loti jauka laika un leelam lauschu pulkam piedalotees. Swehtkus atklahjis beedribas preekschneeks H. Treffners ar runu, kurâ apsweizinajis swehtku dalibneekus un tad norahdijis uf Igaunu tautas brihwlaischanu, kas notikuse zaur Keisaru Alekfandru I. preeksch 70 gadeem. — Tad nahkuse sazenschanahs dseedaschanâ, pee kuras peedalijuschees skolotaju koris (wairak kà 100 skolotaju, kas pee Kreewu kurseem peedalahs Tehrbatâ), tad jaukti kori is Radas muischas, Aijas, Kerknas, Leel-Kambijas un Tamistas un pehdigi Marijas-Magdalenas draudses wihru koris, kamehr „Lootus" beedriba scho sazenschanos kà noslehguse. — Sazenschanahs literariskà balâ tikuschi nolasiti wairak dsejiski sazerejumi — lasijuschi cand. Jögewers, M. Undi, Orgusaars un Dr. K. Herrmans — pehz kam pehdigi minetais kungs turejis swehtku runu pa Igaunu rakstneezibu un tahs pee-augschanu pehdejôs trijôs gadôs. Tad wehl no dascheem koreem tikuschas nodseedatas wairak dseesmas un tapuse israhdita L. Orgusaara original-jokuluga. Ar to pirmàs deenas swehtki beiguschees.

— Pirmdeen, 17. julijâ nahza preekschâ atkal sazenschanahs koru dseedaschanâ, bes tam Lembits tureja runu un Grünfelds, Latiks un Jakobsons lasija sawus dsejoltus preekschâ. Pee godalgu isdalischanas no wihru koreem wispirmo godalgu dabuja Rehweles „Lootus" beedriba un otro godalgu — Marijas-Magdalenas dseedataju koris. Preeksch jaukteem koreem bij noliktas peezas godalgas; pirmo no tahm ispelnijahs Leel-Kambijas koris. — Par literariskeem darbeem tika isdalitas desmit godalgas, no kurahm pirmo eeguwa M. Eisens. Pehz godalgu isdalischanas preekschneeks H. Trefners runaja wehl par Igaunu tautas labklahschanos un tad swehtki tika slehgti, kad eepreekschu wehl bij nodseedata tautas himna.

No Iehkahneekeem. Kahds wezs, dsihwojis un ustizams wihrs scho rindinu rakstitajam wehstija scho loti schausmigo peedsihwojumu, ka tureenas pagastâ kahdu mahju saimneeka dehls nupat ilgaku laiku jaw gulot slims, bet loti sliktas kopschanas dehl, tas atrodotees tik behdigâ stahwoklî, ka tam tahrpi tahm meesas dalahm, uf kurahm ween gulot, newaredams pats pagrositees, eemetuschees. Tihribas sinâ wiss esot pee slimneeka loti nekahrtigi. Slimneekam tamdehl esot tik behdigs stahwoklis, ka neweena ne-esot, kas par to nopeetni gahdajot. Ihstà mahte tam ir miruse un wezakà mahsa isprezeta kahdâs kaiminu mahjâs un tehws ar pamahti mas par to ruhpejotees. (L. Aw.)

No Jaun-Swirlaukas. Swehtdeen, 23. julijâ, gubernatora kungs schejeenas pagasta namâ notureja rewisiju, pee tam kahdas 5 stundas tschakli strahdadams un wisu jo sihki zauri luhkodams. Beidsot gubernatora kungs issazija sawu meeribu ar pagasta darischanu weschanahm, wisu atrasdams wislabakâ kahrtibâ. Ihpaschi skrihwera un pagasta wezakà darboschanahs eeguwa wina labpatikschanu. — No Jaun-Swirlaukas gubernatora kungs dewahs uf Rundali. Lihds Swirlaukai winu pawadija Dobeles aprinka teesas kungs, barons F. Drachenfels. (L. Aw.)

No Bauskas. 4. julijâ sch. g., kà „Tehw." sino, tureenas Latweeschu mahzitaja saimneeka D. mahjâs notika schahds nelaimes atgadijums. Minetâ deenâ sahgeja D. mahjâs diwi wihri resnus balkus. Patlaban tee bija weenu balka galu uf steka usswehruschi un taisijahs apaksch otra gala steki palikt. D. mahju saimneeks darija weenu no sahgetajeem O. usmanigu, lai tas nestahwetu tik tuwu pee balka un rihkotos prahtigi ar to. Bet O. atbildeja, ka tam ne-esot nekahdas bailes, un kad winam ari uskristu balkis wirsû, kas tad buhtu par nelaimi, pee D. mahju saimneeka jaw tam esot sahrks, kur to tad waretu eelikt. Tik ko O. bija schos wahrdus isrunajis, kad balkis tam uskrita wirsû un eelausa mugurkaulu un astonas ribas. Nelaimigo breesmigi sadragatu noweda uf slimnizu, lai tas tur sawas mokas nobeigtu. Winsch bija 67 gadus wezs. Ahrsts isteiza, ka O. buhtu wairak kà 100 gadu sasneedsis, ja tam nebuhtu usbruzis schahds liktens.

No Igaunijas. Par Sibirijas sehrgu, kas daschôs Igaunijas apgabalôs plosijahs un tagad tiklab kà mitejusehs, „Rev. Ztg." pasneedz schahdu sinu: Nisas draudsê, Lehetas muischâ sehrga, kuru Igaunu gubernas weterinar-ahrsts Mey kungs apsihmeja par Sibirijas sehrgu, parahdijahs papreekschu 31. majâ. Sehrga eesahkumâ bija tikai schinî draudsê, bet wehlak isplatijahs tahlaku un 9. junijâ parahdijahs Schwarzes muischâ un 10. julijâ Nurmsas muischâ. Bet no Igaunu gubernas weterinar-ahrsta un no Rehweles aprinka preekschneeka kunga spertee soli un nosazijumi drihs aprobeschoja minetàs sehrgas tahlaku isplatischanos, tà ka netikai mas lopu no jauna saslima, bet ari no saslimuscheem wairak tika weseli, un Lehetas un Schwarzes muischâs 4. julijâ sehrga jaw bija pawisam mitejusehs. Lai gan ari sehrga 17. junijâ parahdijahs Rasalâ, tomehr wina sche nebija tahda stipra un 27. junijâ jaw bija beigusehs. Tagad wehl sehrga pastahw Nurmsas muischâ, kur 4. julijâ tikai wehl bija slims 1 sirgs un 1 wehrsis; tai laikâ no 4. lihds 12. julijam no jauna saslima tikai weens sirgs, wesels tika 1 sirgs un kritis 1 wehrsis, tà ka 12. julijâ palika slims tikai 1 sirgs.

Pawisam no sehrgas iszelschanahs 31. majâ lihds 4. julijam saslima Lehetas muischâ: 11 sirgi, 27 leellopi, 13 zuhkas un 21 aita; no scheem krita: 7 sirgi, 21 leellops, 8 zuhkas un 21 aita; weseli tika: 4 sirgi, 6 leellopi un 5 zuhkas; Schwarzes muischâ no 9. junija lihds 4. julijam saslima: 5 leellopi, 2 zuhkas un 2 aitas; no scheem krita: 3 leellopi, 1 zuhka un 2 aitas un weseli tika: 2 leellopi un 1 zuhka; Nurmsas muischâ no 10. junija lihds 10. julijam: saslima: 4 sirgi, 10 leellopi, 2 aitas un 1 telsch; no no scheem krita: 2 sirgi, 9 leellopi, 2 aitas un 1 telsch; Rasalas muischâ no 17. junija lihds 17. julijam: saslima: 1 sirgs un 4 leellopi; krituschi: 1 sirgs un 4 leellopi.

No Harkowas. Tur tagad tirdsneeziba loti strauja. Nolihgumi uf manufakturas prezehm teek nolihgti kà kahdâ leelâ gadtirgû. Kà sinams, tad leelakà dala tirgonu, kuri senak apmekleja Iljina (Elijas) gadtirgu Poltawâ, eeskatija par nederigu, scho pilsehtu apzelot un tadehl bija nolehmuschi, schogad palikt Harkowâ. Tomehr wini wehl nebija pilnigi pahrleezinati, waj pirzeji, kuri senak eeradahs uf Iljina gadtirga, nahks ari uf Harkowu. Tagad israhdijees, ka Poltawâ isdariti tikai mas eepirkumi, tà ka pahrdeweji, kuri scho gadtirgu bij apmeklejuschi, to loti noschehlo. Leelakà dala pirzeju pehz tam, kad Poltawu bij apmeklejuschi, bija dewuschees uf Harkowu. Kà Harkowas gubernas awise sino, tad daschas firmas, par peemehru Konschina, Harkowâ tirgojuschahs loti sekmigi un tahdâ wihsê aistaupijuschas eewehrojamos isdewumus par pretschu aisweschanu uf Poltawu un nepahrdotu pretschu atpakal weschanu uf Harkowu. (Wald. Wehstn.)

Is Rigas.

Riga. Pulzinsch schejeenas bischkopeju un bischkopibas draugu, kà „Rig. Tgbl." raksta, uf Kristiana Rescha kunga usaizinajumu bija sapulzejuschees swehtdeen, 9. julijâ schinî gadâ pulksten 4 pehz pusdeenas Tornakalna dahrsâ, lai pahrspreestu dibinamo praktisko bischkopeju beedribu Rigâ. Dibinamàs beedribas noluhku un mehrki pahrrunajuse, sapulze nospreeda, waldibai eesneegt kahdas zitas beedribas statutus preeksch apstiprinaschanas, un par tahdeem atsina Jelgawas praktisko bischkopeju beedribas statutus, kurus ar maseem pahrgrosijumeem weenbalsigi peenehma. Sapulze weenbalsigi nolehma:

1) pahrgrositos statutus zaur Widsemes gubernatora kungu eesneegt apstiprinaschanai;

2) Kristianam Rescham, H. Schönfeldam un Wilhelmam Langam lihds statutu apstiprinaschanas laikam usdot preekschneezibas amatu, lai wajadsigos preekschdarbus waretu isdarit;

3) preeksch daschadu isdewumu segschanas nemt no katra lozekla eestahschanahs naudu 50 kap., un

4) teem kungeem, kas pee schihs sapulzes bij aiskaweti peedalitees, pasinot par beedribas dibinaschanu un tos wehl reis usaizinat, lai pee tahs peedalitos.

Peeteikschanos peenem augschminetee kungi.

Sahdsiba. Is Maler eelâ sem Nr. 2 atrodoschà nama behnina 23. julijâ, skapi un kumodi uslauschot, nosagtas Franzim Mertensam peederoschas drehbes, 250 rublu wehrtibâ.

Nelaimes atdadijums. Matrosis Aleksandrs Grundmans zaur pascha ne-usmanibu nakti uf 24. jjuliju nokrita no Andreja ostâ stahwoschà kuga „Auseklis" wirsus ta apakschejâ telpâ un pee tam pahrlausa roku.

Sahdsibas. Elisabetes un Suworowa eelas stuhrî Nr. 3 atrodoschâ Konradi restorazijâ naktî uf 21. juliju is bufetes istabas zaur maksajama galda pakaltaisitu atslehgu issagti 15 rubli skaidrâ naudâ, sudraba pulkstens, 20 rublu wehrtibâ un daschas zitas leetas, kà ari bilarda bumbas, 75 rublu wehrtibâ.

Is Augusta Lenza dsihwokla, Schkuhnu eelâ Nr. 19, 22. julijâ wina beedrs Teodors Ehrlichs nosadsis drehbes, 19 rublu wehrtibâ un 2 rublus skaidrâ naudâ, pehz kam pasudis.

Useeta sahdsiba. Is Adolfa Agte dsihwokla, Kapsehtas eelâ Nr. 30, 21. julijâ zaur waleju logu tika nosagtas sudrableetas, 40 rublu wehrtibâ. Polizijai ir isdewees wainigos sakert un wineem sagtàs leetas atnemt.

Nelaimes atgadijums. 21. julijâ Spindlera alus bruhsî Schampetrî atrodoschâs eesala dsirnawâs, kuras bija darbâ, meldera Lanski roka zaur wina pascha ne-usmanibu eekluwa kemritenî, zaur ko winam kreisà roka lihds pirmam lozeklim tika sadragata. Eewainotais aiswests uf slimnizu.

Isbehguscha noseedsneeka sakerschana. Nodalas usraugs Grizans Eekschrigas 1. eezirknî 22. julijâ apzeetinaja 1880. gadâ laupischanas dehl uf Sibiriju aissuhtito un no tureenas isbehguscho, Jelgawâ dsimuscho noseedsneeku Kirilu Ulju. (R. P. P. A.)

Sihkumi.

Jauns isgudrojums.

Awisês lasams, ka Wahzijâ kahds, wahrdâ Scheiblers, isgudrojis tahdu schaujamo pulweri, ar kuru schaujot ne-iszelotees nekahdi duhmi. Par sawu isgudrojumu Scheiblers dabujis tschinu „geheimer Ober-Regierungsrath (slepenais wirs-waldibas padomneeks.)

Uf scho isgudrojumu sihmedamahs, awise „Now. Wr." raksta schà: Tahdi besduhmu pulweri jaw senak ari tapa isgudroti, tà par peem. senak dandskahrt pahrrunatais Ruktesehela pulwers, bet tee waj nu weegli ne-aisdegahs, waj maità schaujamo rihku stobrus, waj isplata kaitigas gahses, waj teem zitas wainas. Kad Scheiblera pulwaram tas pats spehks, ka wezajam schaujamam pulweram bes minetahm wainahm, tad tam kara weschanas sinâ teescham eewehrojams swars. Pulwera duhmi schahwejeem par postu, bet eenaidneekeem par labu. Schahwejeem wini leeds redset eenaidneekus, bet eenaidneekus rahda, kur schahweji un zik leels winu batereju un leelgabalu skaits u. t. t. Ta laimigà walsts, kurai teescham derigs besduhmu pulwers ir diwkahrt tik stipra, nekà winas eenaidneeks, kuram tahda pulwera naw. Tà tad Scheiblers nopelnijis gan tahdu tituli, kas nodrukaschanai uf wisitkahrts par garu un kas aisnem diwi asis telegrafa drahts, kad wina noslehpums waretu palikt par noslehpumu. (Pehz awises domahm schis noslehpums esot it weegli isdibinajams.) Kad buhs isgudrots tahds pulwers, kas nedod duhmus un nedara rihbeenu, tad masi saldatu pulzini stipram eenaidneekam no wisahm pusehm warehs padarit postu, tam nemas nesinot, no kureenes schis posts nahk. Nekahdas breesmas naw breesmigaks par tahm, kuru zehlons mums nesinams, un tahdas breesmas duhschiga saldata isweizigâs rokâs ir eerozis, kas zaur nekahdahm sihmehm neleek issinat, kur tas ir. Meerigeem eedsihwotajeem naw nekahda eemesla preezatees par besduhmu pulweri. Tas tikai launeem zilwekeem par labu; bet kas launeem par labu tas meerigeem par saudejumu.

Atbilde.

Kr. T. — N. „Skati is dsihwes" waram tikai sahkt nodrukat, kad zitus „skatus" buhsim lasijuschi; luhdsami pesuhtat ari tos. Kas pahrgrosams, japahrgrosa, zitadi newar, lai gan ralstneeka jawadibas teek pehz eespehjas saudsetas. Redakzija.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Pawasara beedriba."

Swehtdeen, 30. julijâ 1889. g., dahrsa balle. Sahkums pulksten 5 pehz pusdeenas. Peesihme: Ja leetainsch laiks, tad sahlê.

„Pahrd. Latw. amatn. palihds. beedriba".

Taî paschâ deenâ dahrsa balle (Wilhelmshöhe). Sahkums pulksten 4 pehz pusdeenas.

„Pinku-Nikolaja draudses dseedataju koris."

Taî paschâ deenâ isrihkos sakuma swehtkus pee Pinku muischas. Dseedahs wihru un jaukts koris. Deja pee labas ragu musikas. Tumsai metotees mahksliga uguns-schana. Sahkums pulksten 3 pehz pusdeenas.

„Jelgawas palihdsibas beedriba."

Taî paschâ deenâ isbraukums uf Jonatana beedribu Rigâ ar sewischku dselszela brauzeenu. No Jelgawas isbrauks pulksten 10 un 15 min. rihtâ. Jonatana beedribâ dseedahs Jelgawas palihdsibas beedribas dseedataji sem G. Wehjin kunga wadibas. — Ja laiks slikts, tad isrihkojumi notiks sahlê.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 30. julijâ 1889. g. Petera basnizâ w.-mahz. Bernewitz pulksten 1 pehz pusdeenas. Gertrudes basnizâ mahz. Dietrich pulksten ½2 pehz pusdeenas. Jesus basnizâ mahz. Bergmann pulksten ½10 preeksch pusdeenas. Mahrtinu basnizâ mahz. Paukschen pulksten ½10 preeksch pusdeenas. Pahwila basnizâ mahz. C. Walter pulksten ½9 preeksch pusdeenas.

Tirgus sinas.

Rigâ, 27. julijâ 1889. g.

Laiks pa leelakai dalai apmahzees un leetainsch.

Lini rahmu. Par scha gada raschu peenahkuschas sinas naw wisai labas.

Kanepaji bes eewehrojameem pahrgrosijumeem.

Kanepes. Par schahwetahm kanepehm maksà 115 kap. pudâ.

Kweeschi stingri.

Brahka linsehklas. Par stepju sehklahm uf rudens peewedumu maksaja 145 kap. pudâ. No wezahm sehklahm atlikuschi tikai masi krahjumi.

Rudsi. Uf 120 mahrz. pamata pahrdewa pudu par 78 kap. Kursemes jaunee rudsi parahdijuschees schejeenas tirgû, tomehr leelaki peewedumi wehl gaidami.

Ausas. Par widejahm ausahm uf rudens peewedumu maksà 70 kap. pudâ.

Meeschi. Par schahweteem 100—101 mahrz. smageem meescheem maksà 77 kap. pudâ.

Tirgus zenas.

Mahrzina sweesta	25— 31	kap.
„ holandeeschu feera	— —	„
„ krehjuma feera	20— 24	„
Stops skahba krehjuma	45— 60	„
„ salda „	24— 30	„
„ balta peena	12— 15	„
„ nokreimota peena	3— 4	„
„ nenokreimota „	8— 9	„
„ skahbu kahpostu	10— 14	„
„ sihpolu	5— 6	„
„ dsehrwenu ogu	7— 8	„
100 gab. skahbi gurki	150—200	„
Schoks wistas olu	80— 85	„
Galwina baltu kahpostu	10— 15	„
Stops meeschu putraimu	8— 12	„
„ griku putraimu	10— 14	„
„ ausu	12— 14	„
„ gruhpju	12— 14	„
„ sirnu	9— 12	„
„ zukura sirnu	8— 11	„
„ pupu	10— 12	„
„ kanepju	12— 16	„
Puhrs kartupeku	100—110	„
„ oschlapinu	— —	„
Gabals kahlu	1— 3	„
garniza burkanu	10— 15	„
„ beeschu (apalo)	13— 15	„
„ „ (gareno)	— —	„
Mahrz. rubsu miltu	2—2½	„
„ kweeschu miltu	5— 7	„
„ griku miltu	6— 8	„
„ ausu miltu	— —	„
Nokauta sofs	75—130	„
Kreewu sofs	— —	„
Mescha pihle	35— 45	„
Wista, nokauta	30— 50	„
Pihle, nokauta	60— 70	„
Tihtars, nokauts	200—400	„
„ dsihws	275—400	„
Mednis „	— —	„
Irbe (mescha) pahrs	— —	„
„ (lauka) „	— —	„
Slokas	80—100	„
Mahrzina lascha	23— 24	„
Kahls wehschu	20— 50	„
„ rengu, schahweku	2— 8	„
„ lihschu	6— 8	„
„ breitlinu, fahlitu	7— 8	„
gabalâ butes, kaltetas	4— 8	„
Mahrzina rupjas maises	2— 2½	„
„ saldskahbas maises	3— 3½	„
„ baltmaises	5— 6	„
Garniza ahbolu	— —	„
Rubens (teters)	50— 65	„
Birkaws feena	— —	„
„ ahbolina	— —	„
„ salmu	— —	„
Mahrzina leellopu galas, fahlita	10— 16	„
„ tela galas	— —	„
„ zuhkas galas, fahlita	12— 15	„

Naudas-papihru zena.

Peterburgâ, 26. julijâ 1889.

Papihri.	maks.	prasija.
Pusimperials	7 70	7 73
5% bankbiletu 1. islaidums	98¾	99¼
5% „ 5. „	98⅝	99
5% instr. 5. aisnehmums	—	—
5% Kustruma isnehmums no 1877. gada	99	99¼
5% „ „ „ 1879. „	98⅝	99¼
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	264	264¾
2. „ „ „ „	245½	246
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Odes. pilsl. hipoteku bankas 5½% obligazijas	94	94½
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	92½	92½
6% Charkowas semst. kihlu-sihmes	—	102
5% „ „ „	—	93¾
Rigas kom. bankas akz.	320	—
Rigas Dinaburgas dselszela akzijas	167	—
Dinaburgas-Witebskas dselszj. akz.	187½	—

Berlines birscha.

8. augustâ (27. julijâ) 1889.

		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. lassa	210 85*)	210 70
„ 100 rbl. uf augustu	210 50	210 50
„ 100 rbl. uf septembri	209 50	209 50

*) 1 walsts-marka = 47,42 kap.

Lembezs preeksch Kreewu naudaspapiruem: zeeta.

Jaunakàs sinas.

Widsemes gubernators, generalleitenants Sinowjew kungs pirmdeenas wakarâ aisbrauza uf Peterburgu, kur palikschot lihdſ ſchahs nedelas beigahm.

Baltijas tautſkolu direktors, kol. rahts Pokrowſkis atwalinats uf ahrſemehm uf 21 deenu, ſkaitot no 1. augusta; pa tam wina weetu ſpildohs Rigas rajona tautſkolu inſpektors, nahtsrahts Treulands.

† Kolegiju rahts cand. jur. Adalberts Heinrichſens, Tehrbatas mahzibas apgabala kuratora kanzlejas direktors zetortdeenu, 20. julijâ ſch. g., Kokmuiſchâ pee Walmeeras nomiris ar ſirds treeku. Rigas pilſehta atkal weenu no ſaweem kreetnakeem dehleem ſaudejuſe, kas zaur ſawu daudſpuſigo ſinaſchanu un preekſchſihmigu darboſchanos kà augſtaks eerehdnis bij eeguwis wiſpahrigo atſinibu un zeenibu. Nelaikis bija 7. nowembrî 1843. gadâ Rigâ dſimis, apmekleja Rigas gubernas gimnaſiju un tur mahzibu beidſis, eeſtahjahs Tehrbatas uniwerſitatê, kur winſch no 1863. lihdſ 1866. gadam medizinu jeb ahrſtu ſinatnes un no 1866. lihdſ 1870. g. juriſprudenziju jeb likumu ſinatnes ſtudeja. Sawas ſtudijas beidſis, winſch no ſeptembra 1870. g. lihdſ dezembrim 1871. gadâ nodarbojahs par eerehdni Werowas brugu teeſâ un tad tika par Tehrbatas uniwerſitates padomes ſekretaru. Februarî 1876. gadâ winſch tika eezelts par Tehrbatas mahzibas apgabala kuratora kanzlejas direktoru, kuru amatu winſch iſpildijis lihdſ pehdejam laikam un deenaſtâ bijis ſem trihs kuratoreem: geheimrahta Saburowa, barona Stackelberga un geheimrahta Kapuſtina.

Wina mirſtigos truhdus paglabaja 24. julijâ Walmeeras kapôs. Pee wina behrehm uf mineteem kapeem, kà „B. W." raksta, peedalijuſchees tee Walmeerâ uf Kreewu walodas kurſeem ſapulzejuſchees ſkolotaji ar 4-balſigu dſeedaſchanu.

Ne pilnus 46 gadus dſihwojuſcham, kolegiju rahtam A. Heinrichſenam bija jabeidſ ſawa laizigà gaita, atſtahjot robu, kas tik weegli nebuhs iſpildama. Salda duſa agri miruſcham!

Rigas airetaju klubs ſwehtdeen iſrihkoja zihnu regati (braukschanos laiwahm). Pee pirmà ſazenſibas jeb konkurenzes braukuma peedalijahs laiwas „Vigor" un „Nawigator". Pee braukschanahs „Nawigator" palika par uſwaretaju, tapehz ka 19 ſekundas ahtraki ſaſneedſa ſawu braukuma mehrki. Pee enkurneeku zihnu braukuma peedalijahs 8 laiwas. Pirmo godalgu (15 rublus) nopelnija Zipols, otro godalgu (10 rublus) — Kalninſch un treſcho godalgu — Eglite.

Pee otrà ſazenſibas braukuma peedalijahs laiwas „Victor" un „Prior", kura pehdejà palika par uſwaretaju, tapehz ka gandrihſ 1 minuti bij ahtraki ſaſneeguſe ſawu braukuma mehrki. — Pee juhrmalu ſwejneeku zihnu braukuma peedalijahs 6 laiwas. Pirmo godalgu (15 rublus) iſpelnijahs ſwejneeks Rudſits, otro godalgu — ſwejneeks Filipſens un treſcho godalgu — ſwejneeks Irbe.

Pee treſcha ſazenſibas braukuma peedalijahs laiwas „Furor" un „Teror", no kurahm pirmà palika par uſwaretaju, un pee zetortà ſazenſibas braukuma — laiwas „Mentor" un „Ellinor", no kurahm gan pirmà palika par uſwaretaju, bet tikai $1\frac{1}{2}$ ſekundas ahtraki ſaſneedſa ſawu braukuma mehrki.

Tehrbatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapuſtins pirmdeenu pahrbrauza no ſawa ahrſemes zeſojuma.

Tehrbatas uniwerſitatê, kà no droſchas puſes dſirdams, turpmaki profeſori tikſchot eezelti taiſni no waldibas, tapat kà tas noteek zitâs Kreewijas uniwerſitatês.

Kurſemes gubernators Sipiagin kungs pirmdeenu iſbrauzis rewidet gubernu. Wina prombuhſchana wilkſchotees kahdas diwas nedelas.

Jelgawas polizijmeiſtars, barons von der Ropp, kà „Riſchſk. Weſtniks" dſirdejis, atſtahſchot ſawu amatu. Ari aprinka polizijas perſonalâ eſot mainas gaidamas.

— Jelgawâ, kà „Rig. Tagebl." ſino, gribot nodibinatees wingrotaju beedriba.

No Ruzawas. Kà „Lib. Tgsanz." raksta, tad pret Budendikes teeſneſi Embrikſchu, kas ilgi ſawâ amatâ bijis un to jo ſtingri iſpildijis, 20. julija wakarâ zelâ uf mahjahm iſrihkots uſbruzeens. Winſch pee galwas dabujis ſchahweena bruhzi. Tuhlit gan bija klaht ahrſts un uradniks, kuri darija, kas teem bij eeſpehjams. Zerams, ka laundari atradihs un tas ſawam ſodam ne-iſbehgs, kad ari par ſlimneeka zelſchanos jaſchaubahs.

No Leepajas. Swehtdeen apzeetinata uf Annas tirgu kahda weenkahrſchi gehrbuſehs ſeewina, kura peekerta pee ne-atwehletas zitu kabatu iſtukſchoſchanas. Pee iſkratiſchanas atrafts wairak portmoneju, kà ari ſelta pulkſtens. Apzeetinatà teizotees no Rigas eſam. (D. L.)

No Rehweles. Pajekas muiſchâ, kà „Rev. Ztg." ſino, notizis pawiſam behdigs atgadijums, proti tureenas muiſchas pahrwaldneeka 8 gadus wezais dehls no 12 gadus weza ſehna, kas tur bijis zeemôs, zaur ne-uſmanigu rihkoſchanos ar ſlinti — tizis noſchauts. Lode eeſtrehjuſe taiſni mutê un ſehns azumirklî bijis miris.

No Leales. 17. julijâ, kà „Rev. Ztg." ſino, tur uſnahza breeſmigs pehrkona negaiſs, kas ihſâ laikâ padarija daudſ poſta. Tà ſibens eeſpehra Sipas lopu muiſchas maſchinu rijâ, kura nodega lihdſ pamatam, pee kam ſadega leelakà daļa maſchinu un daſchadu leetu, arendatoram peederigu. Kahds otrs ſibena ſpehreens aiſnehma tà 100 ſolus no rijas attahlu eſoſcho telegrafu un faſpahrdija wairak telegrafa ſtabus, kà ari paſchas drahtis iſpoſtija leelakâ apgabalâ. Tas pats ſibens aiſnehma ari tuwumâ ſtrahdajoſchus ſtrahdneekus ar ſirgeem. Weens no ſtrahdneekeem uf weetas bija pagalam, kamehr otrais un ſirgi tikai apreiba ween. Paſchâ meeſtâ apteekneeka dahrſâ ſibens eeſpehra kahdâ koka, wairak nepadaridams nekahda poſta. Leales muiſchas laukôs eeſpehra kahdâ rudſu gubâ, no kureenas uguns par laimi ne-iſplatijahs tahkak. Turpretim gan tika eeſperts ari Mazala muiſchas maſchinu rijâ, kura nodega kopâ ar 250 weſumeem ahbolina, kas tur bija ſaweſti. Tapat ari ſibens eeſpehris diwâs ſemneeku mahjâs apkartnê.

Telegrami

if Seemeļu telegrafa-agenturas.

Peterburgâ, 27. julijâ. Wiſaugſtakais Manifeſts iſſludina 26. julijâ Peterhofâ notikuſchàs Keiſariſkas Augſtibas Leelknaſa Petera Nikolajewitſcha laulibas ar Melnkalnes (Montenegrijas) prinzeſi Milizu Nikolajewnu. Deenu preekſch kahſahm Keiſariſkà Augſtiba Leuchtenbergas herzogs Georgs Makſimilianowitſchs ſaderinajahs ar Melnkalnes prinzeſi Anaſtaſiju.

Peterburgâ, 27. julijâ. Schodeen Edinburgas herzogs un herzogeene aiſzeloja uf ahrſemi.

Wihnê, 8. auguſtâ (17. julija). Greekijas ſuhtnis Daganis wakar ahrleetu miniſterijai lika preekſchâ Greekijas zirkularrakſtu, ſihmejoſchos uf Kretas ſalu, kurâ rakſtâ Greekija apraksta Kretas jukas un uf to norahda, ka Turzija apgahdajot Muhamedanu eedſihwotajus ar karaeerotſcheem, tapehz jabaidotees, ka nenoteekot kriſtigo apkauſchana; ſchahdâ atgadijumâ Greekija buhſchot peeſpeeſta, ſolus ſpert Kretas kriſtigeem par labu.

Londonê, 8. auguſtâ (27. julijâ). Jachtklubas banketâ Weles prinzis ſtarp zitu ſazija: Tagadejâ laikâ katrai ſemei wajagot buht ſagatawotai uf wiſadeem gaidameem atgadijumeem. Kà zerams, tad leelais Wahzu kara-ſpehks un Anglu juhras-kara-ſpehks palihdſeſchot uſturet paſaules meeru. Keiſars Wilhelms atbildeja: Wahzijai eſot kara-ſpehks, kas winas wajadſibahm peelihdſinotees, ja Anglijai tahds juhras kara-ſpehks, kas winas wajadſibahm peelihdſigs, tad Eiropa to waretu uſſkatit par lihdſekli preekſch meera uſtureſchanas.

Lihdſ 27. julijam atnahkuſchi 1228 kugi, aiſbraukuſchi 1174 kugi.

Ispaſchneeks un iſdewejs: Ernſt Plates.
Atbildoſchais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 28 іюля 1889 г.

Sludinajumi.

Rigas pilſehtas pahrwalde.

No Rigas pilſehtas muiſchu pahrwaldes teek zaur ſcho ſinams darits, ka **ſwejoſchanas teſiba** Rigas pilſehtas peederigâ **Dreilingbuſch muiſchas eſarâ** tiks wairakſolischanâ **iſrenteta**. Wairakſolischana notiks **9. augustâ**, plkſt. 3 pehz pusd., pilſehtas muiſchu pahrwaldes lokali, leelâ Kehnin-eelâ Nr. 5.

Nolihgumi ir iſlikti pilſehtas muiſchu pahrwaldes kanzlejâ preekſch ſkatiſchanas.

---

10. augustâ atwehrſchu
Eekſchrigâ, Jumprawu eelâ Nr. 3,
pretim rahtuſim,
Kreewiſku
2-klaſigu priwat-ſkolu
preekſch meitenehm un ſehneem (Wahzu walodas tiks pehz eeſpehjas eewehrota), pee mahſchanahs Kreewu walodâ tiks mahtes walodas paligâ nemta.
Skolneezes un **ſkolneeki no ſemehm** teek turpat ari **penſiâ nemti**. Uf wehleſchanos teek ſkolas darbi pahrluhkoti un peedalihdſeti.
Peeteikſchanahs peenemu turpat no **1. augusta** ſahkot katru deenu no pulkſten 10—1 un no 4—5. 2
Marija Sackſon.

Ar 10. augustu ſahkot atwehrſchu Rigâ, Aleksandra eelâ Nr. 15
3-klaſigu meitenu ſkolu
ar Kreewu mahzibas walodu un peenemu peeteikſchanos uf I. klaſi katru deenu no plkſt. 10—1 un no plkſt. 4—5.
Heyderichs,
1 ſinibu ſkolotajs.

Sobu-ahrſts **H. Nietz,**
Kungu eelâ Nr. 2,
Dubultôs.
Runas ſtundas (iſnemot ſwehtdeenas) katru deenu no pulkſten 10 lihdſ 3.

Ahrſtu konſultazija,
leelâ Aleksandra eelâ Nr. 71,
uf Bekeru eelas ſtuhro.
Slimneeku peenemſchana ik deenas.
Pirmdeenâs un zeturtdeenâs no plkſt. 1—5 pehz pusd., kirurgijas un aufu ſlimibas. Dr. **Nyländers.**
Otrdeenâs un peektdeenâs, ahrigas, ſifiliſtas un ahdas ſlimibas. Dr. **Zwinews.**
Treſchdeenâs un ſeſtdeenâs eekſchkigas un ſeeweeſchu ſlimibas. Dr. **Schepilewſkis.**
Katru deenu no pulkſt. 12—1 pehz pusd. nerwu ſlimibas. Dr. **Boitſchenko.**
Otrdeenâs un ſeſtdeenâs, no pulkſt. 12—1 pusdeenâ kakla un deguna ſlimibas. Dr. **Abutkows.**
Treſchdeenâs u. peektdeenâs, no pulkſt. 12—1 pehz pusd. azu ſlimibas.
Azu ahrſts Dr. **Memorſky's.**
Swehtdeenâs peenems ſlimneekus wiſt ahrſti tapat kà lihdſ ſchim.
Makſà: 30 kap.

Skolneeki un ſkolneezes
atron laipnu uſnemſchanu un apkopſchanu Eekſchrigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 4, kort. 8.

Schewelkina penſijà
top jaunas meitas no kreetna pawahra **wahriſchanas mahkſlâ** mahzitas. Peeteikſchanahs lihdſ 25. augustam. **Majorôs**, Omnibuſa eelâ Nr. 9.

Pakruhſchu truhkuma-,
kà ari wiſadas **bruku-ſoſtas**, dubultas un weenkahrſchas, kà eerihkotas, kà lai gan 15—20 gadus wahrdſis, **pakruhſchu truhkums** ihſâ laikâ atſtahj. Lehtak kà zitur: par 2 rbl., uf galwoſchanu dotas.
Sobu ſahpes beſ kahdas ſobu iſrauſchanas 5 min. laikâ atnemu. **Eekſch-Rigâ, maſâ Kaleju eelâ Nr. 6**, blakus bekerim Oſche.
Kirurgis **J. Meilack.**

E. Balk'a
ſenlaiku leetu pahrdotawa,
Eekſchrigâ, leelâ Sirgu eelâ Nr. 5,
pehrk pret augſtakahm zenahm ſenlaiku ſchauſamos rihkus, kà ari kara-eerotſchus, ſelta, ſudraba un wara naudu, kura ſemê atrafta.

Georg Ichmidta
pulkſtenu pahrdotawa
Rigâ, Wehweru-eelâ Nr. 15,

peedahwà leelâ iſwehlê par loti lehtahm zenahm ſelta, ſudraba un nikela kabatas, galda, ſeenas un modinatajus
pulkſtenus,
labi nowilktus un pareiſi reguletus. Pulkſtenu
kehdes
no wiſeem metaleem. aprozes, broſchas u. t. t.
Reparaturas pee pulkſteneem ar ſchweizmaterialu iſdara uf galwoſchanu un par lehtakajahm zenahm.

Ates muiſchâ, Alukſnes draudſê, ir wehl
4 klauſibas ſemneeku mahjas
pahrdodamas.
Pirzejeem jaſeeteizahs pee tureenas muiſchas waldes.

P. Lerchendorffs.
Manas magaſinas augſchejàs kà ari apakſchejàs telpas **tiks pilnigi pahrbuhwetas un pahrtaiſitas**, zaur ko eſmu peeſpeeſts weenu daļu no ſawa leelà pretſchu krahjuma
pawiſam iſpahrdot.
Iſpahrdotas tiks ſchahdas prezes:
Kreklu audekli, audekli kiſenu pahrwelkameem, palagu audekli, kreklu puſaudekli, palagu puſaudekli, kiſenu un pehlu drahnas, galdauti, dweeli, katuni, kretoni, kleitu drahnas, tihrwilnains tihbets, bukskini kungu un puiſenu apgehrbeem, **logu gardinas, linu kabatas lakati, mehbelu drahnas, kleitu un oderes parkis, gatawas kungu drehbes, dahmu mehteli** un zitas prezes.
Iſpahrdoſchana noteek weenigi magaſinas augſchejàs telpàs.

Uowarſchewai un apkartnei par ſinu,
ka pee mums ir dabujamas
wiſadas latw. grahmatas
tà garigas, kà laizigas.
Brahli Karuſin.

Manà grahmatu- un bilſchu-drukatawà, burtu-leetuwê un Latweeſchu grahmatu pahrdotawà Rigà, pee Petera baſnizas, ir dabujamas
Bihbeles perſchinas,
uf kaſcha, glihta papira drukatas.
12 lapas. — Makſà 1 rubli.
Schihs bihbeles perſchinas it ihpaſchi eewehlamas preekſch dahwinaſchanas eeſwehtameem behrneem.
Ernſt Plates.

J. Kasimira
grahmatu un rakſtamu-leetu pahrdotawa
Pet. Ahrrigâ, Tehrbatas eelâ Nr. 7,
„Luſtiga" weeſnizas namâ, blakus „Trihs roſites" weeſnizai un eebraukſchanai, netahlu no Wehrmana dahrſa,
peedahwà nahkoſcham ſkolas puſgadam ſahkotees:
Skolas grahmatas,
Latweeſchu, Kreewu un Wahzu walodâs,
rakſtamas un ſihmejamas leetas,
kà: **klades, burtnizas, tinti, ſpalwas, penakus, ſihmulus, tahpeles, gripeles, linijalus, ſihmejamus galdus** u. t. t.
Zeen. publikai wehl par ſinu, ka tepat dabujamas
wiſadas kantoru, weikalu un protokolu grahmatas,
loksnes ar augſtà Keiſara tituli, fotografiju albumi, bilſchu rahmji.
Elas krahſu bildes leelà iſwehlê.
Bildes teek loti glihti eerahmetas.
Grahmatas teek eeſeetas un pahrſeetas.
Teek mihli luhgts, lai publika ſawâs wajadſibâs beeſchi apmekletu.

Iſihrejams
dſihwoklis ar 4 iſtabahm, ſirgu ſtali preekſch 3 ſirgeem un wahguſi Gertrudes eelâ Nr. 125.

Senninſkajà,
pee **Mogilewas** pilſehtas, 100 werſtes no Witebſkas, **teek iſrenteta**
muiſchina
(ferma un folwerus) ar lopeem, tapat ari **ſemesgabali** uf apſtrahdaſchanu. Zenas naw augſtas. Klahtakas ſinas Welitſchas pilſehtâ, pee **F. F. Lichatſchewa** (г. Велижъ, Ѳ. Ѳ. Лихачеву). 2

Pinku Nikolai dr. dſeedataju koris
iſrihkos
ſwehtdeen, 30. julijà 1889. g.:
Sakumu-ſwehtkus
pee Pinku muiſchas.
Dſeedahs jaukts un wihru koris.
Deja pee labas ragu muſikas.
Tumſai metotees mahkſliga uguns ſchana.
Sahkums pulkſten 3 pehz pusdeenas.
Zenas: kungeem 40 kap., dahmahm 30 kap.
Eenahkums preekſch baſnizas ehrgelehm.
Iſrihkotaji.

Widſemes dſelſceſelſch.
(Peterburgas laiks*).
Riga — Pleſkawa.
No Rigas iſbrauz plkſt. 7 r., no Ropaſcheem iſbrauz — r., nonahk Intſchkalnâ 8 31 r., no Intſchkalna iſbrauz 8 36 r., nonahk Siguldâ 9 10 r., no Siguldas iſbrauz 9 20 r., nonahk Ceriköš 10 10 r., no Ceriņkeem iſbrauz 10 15 r., nonahk Zehſis 11 4 pr. p., no Zehſim iſbrauz 11 19 pr. p., no Lodes iſbrauz — pr. p., nonahk Walmeerâ 12 27 p., no Walmeeras iſbrauz 12 37 p., nonahk Strenzê 1 24 p., no Strenzes iſbrauz 1 34 p., nonahk Walkâ 2 37 p. p., no Walkas iſbrauz 3 50 p. p., no Karoles iſbrauz — p. p., nonahk Anzös 5 p. p., no Anzeem iſbrauz 5 5 p. p., nonahk Werowâ 6 17 w., no Werowas iſbrauz 6 29 w., nonahk Kruſtpilî 7 21 w., no Kruſtpils iſbrauz 7 26 w., nonahk Petſcheri 8 9 w., no Petſcheri iſbrauz 8 19 w., nonahk Iſborſkâ 9 11 no Iſborſkas iſbrauz 9 17 w., nonahk Pleſkawâ II. 10 9 w., no Pleſkawas II. iſbrauz 10 14 w., nonahk Pleſkawâ I. 10 20 w.

*) Peterburgas laiks, ſalihdſinot ar Rigas laiku, ir pehdejam 25 minutes preekſchâ, tà tad, ja grib ſinat Rigas laiku, tad 25 min. ja-atſkaita, par peemehru ja pehz Peterburgas laika pulkſten 7, tad pehz Rigas laika tikai ir pulkſten 6 un 35 minutes, proti 25 min. mazak.

Печатать разрѣшается. Рига, 21 іюля 1889 г. № 5352 Рижскій Полицейскій-Исправникъ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernſt Plates, Rigâ, pee Petera baſnizas.